

РЕШЕНИЕ

№ 196

гр. Д*, 12.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Д*, IV-ТИ СЪСТАВ ГО, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Миглена Кавалова-Шекирова

при участието на секретаря Румяна М. Агонцева
в присъствието на прокурора М. М. К.
като разгледа докладваното от Миглена Кавалова-Шекирова Гражданско дело № 20231510100210 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано след изпращането му от Окръжен съд-К* след отвод на всички районни съдии от Районен съд-К*.

Образувано е било по предявена искова молба от И. Г. В., ЕГН: *****, с адрес: с. Ж*, махала „*, общ. К* срещу ОД на МВР – К*, гр. К*, ул. „*, с която искова молба са предявени икове с правно основание чл. 2в, ал. 1. т. 2 от ЗОДОВ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Ищецът твърди, че на 20.08.2020 г. на адреса му в с. Ж*, общ. К*, служители на Областна дирекция на МВР-К* в присъствието на разследващ полицаи и поемни лица, са извършили претърсване на личните автомобили на ищеца и обитаваните от него сгради и имоти. Съобщено му било, че срещу него е подаден сигнал, че същият притежава и държи наркотични вещества, огнестрелни оръжия и боеприпаси, съответно за извършени престъпления по чл. 354а, ал. 3 НК и чл. 339, ал. 1 НК. Образувано било незабавно производство № 711/2020 година по описа на РУ МВР – К* на основание чл. 212, ал. 3 от НПК с първото процесуално действие по разследването – с протокол за претърсване и изземване от 20.08.2020 г., съответно ДП № 671/2020 година по описа на РП – К*. Претърсването приключило, като не били открити забранени от закона вещества и предмети, които да са в държание на ищеца. В същия ден, ищецът подал заявление до началника на РУ на МВР – гр. К* с искане да му бъдат предоставени незаверени преписи от сигнала срещу него и от докладната записка. В отговор от страна на ответната дирекция му било отказано. Постановлението на прокуратурата било обжалвано, като с постановление от 15.06.2021 г. по пр. пр. № 1672/2021 г. на Апелативна прокуратура е посочено, че прокуратурата не е компетентна да взема становище относно исканата информация за автора и съдържанието на сигнала. Според ищеца действията на служителите на МВР

противоречат на правото на ЕС, на Конституцията на Република България и Закона за защита на класифицираната информация /ЗЗКИ/. Ищецът твърди, че в посочения случай са пренебрегнати неговите права и законни интереси, поради което това е предизвикало у него силни негативни емоции и душевни страдания, изразяващи се в чувство на тревожност и страх за живота и здравето му, стрес, нарушение на съня, пристъпи на гняв, усещане за безнадежност и безизходица, обида на личността му и житейските му принципи. Поради посоченото иска от съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати обезщетение за понесените от него неимуществени вреди - сумата от 18 000 (осемнадесет хиляди) лева, заедно с дължимото обезщетение за забава от 20.08.2020г. до окончателно изплащане на дължимото и да му бъде предоставен достъп до информацията, въз основа на която на 20.08.2020 г. е извършено претърсване на личните му автомобили и недвижими имоти.

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 ГПК е депозиран такъв от ответника, в който отговор се оспорват изцяло предявените искове, тъй като същите били неоснователни и недоказани. Ответната дирекция твърди, че на ищеца не са му причинени неимуществени вреди. Не били налице всички необходими предпоставки за ангажиране на отговорност по ЗОДОВ. Не била налице причинно-следствена връзка между вредите и отказа на ответната дирекция да предостави поисканата информация. Не били налице основания за наличие на съществено нарушение на правото на ЕС, в частност посочените от ищеца в исковата молба разпоредби. Ответната дирекция отбелязва в своя отговор, че предоставянето на информация от органите на МВР се осъществява при условията на ЗМВР. Исканата от ищеца информация била специализирана такава по смисъла на чл. 19, ал. 2 от ЗМВР и се основавала на резултатите от изпълнението на основните дейности на МВР, в случая на оперативно-издирвателна дейност. Предвид целите на тази дейност, разузнавачът е придобил оперативна информация, анализирал я е и с оглед риска е взел решение, като е изготвил докладна записка, въз основа на която са извършени оперативните действия на 20.08.2020 г. Тези действия подлежат на съдебен контрол и същите са потвърдени от съда. Отделно от това, съгласно ЗМВР, един от основните принципи при осъществяването на оперативно-издирвателна дейност била запазване в тайна на самоличността на доброволните сътрудници. С оглед изложеното моли съда да постанови решение, с което до отхвърли изцяло исковете като неоснователни и недоказани. Алтернативно се прави възражение за прекомерност на претендирания размер за претърпени от ищеца неимуществените вреди.

Прокуратурата на РБ, в частност РП- К* чрез прокурор М. К. изразява становище за неоснователност на предявените от ищеца искове в проведените по делото открити съдебно заседание пред РС – Д* и в хода по същество на делото.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, по отделно и в тяхна съвкупност, ведно с доводите и твърденията на страните намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните в настоящото производство, че по отношение на ищеца е

водено досъдебно производство с продължителност и действия, посочени в исковата молба.

Досъдебното производство е изискано с определение от 14.03.2023 г. и предоставено на съда.

Видно от заявление до началника на РУ МВР–УРИ 191000-13091/20.08.2020 г. ищецът И. В. е поискал да му бъде предоставена информация за лицето, което е подало сигнал срещу него, като е изискал и докладната записка за запознаване с материалите.

С писмо № УРИ 191000-14163/10.09.2020 г. ответната дирекция е отказала на ищеца предоставяне на информация по сигнала срещу него.

По делото са приети два протокола за претърсване и изземване, одобрени от КнРС с определение, постановено по нчхд № 1047/2020г. по описа на съда на 21.08.2020г. и с определение, постановено по нчхд № 1048/2020г. по описа на съда на 21.08.2020г.

Приложена е и жалба от И. В. до Министъра на вътрешните работи изпратена по пощата, регистрирана с вх. № 812102-1545/26.08.2021 година, както и отговор на жалба от ВПД Директор на ОД МВР – К* – УРИ 277000-8904/26.10.2021 г.

Видно от постановление за прекратяване на наказателно производство по ДП № 671/2020 година по описа на РП – К* (ДП № 711/2020 година по описа на РУ К*) производството срещу И. В. е било прекратено на 24.09.2020 г.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на Ц. Д. А. – служител в криминална полиция в гр. К*, от които се установява, че била получена оперативно значима информация от лице пожелало анонимност, че в жилището, прилежащите постройки и автомобилите на И. В., който живее в отдалечена махала в с. Ж*, община К* се съхраняват забранени за притежание вещи и предмети – взривни вещества, наркотични вещества, оръжия, боеприпаси и други забранени за притежание вещи и предмети. Изготвена била справка с гриф „поверително“, след което били извършени процесуално-следствени действия в жилището, автомобилите и прилежащите постройки в с. Ж*, община К*, махала „Везенска“, обитавано от ищеца. В справката били отразени индивидуални данни на лицето, което представя информацията. Претърсването било извършено от колеги от РУ - К*, свидетелят А. присъствал, разследващ полицай също присъствал и поемни лица. Законово не били предоставени данни на ищеца за лицето подало сигнала. Информацията била получена лично на среща между А. и лицето подало сигнала. Преди срещата им го познава като гражданин на град К*, срещал го по улицата, но лично познанство нямал с това лице. Единствената справка, която е била направена е къде живее и че част от автомобилите са с прекратена регистрация. Криминална полиция не водила статистика за постановени влезли в сила присъди или други наказателни производства. Ежедневно се получавали такива сигнали и се извършвали ежеседмично процесуално-следствени действия.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са искове с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

В тежест на ищеца е да ангажира доказателства, че са се осъществили обективните елементи от фактическия състав на деликтната отговорност – деяние в една от двете му форми /действие или бездействие/; противоправност на деянието; причиняването на вреда, вкл. всяко едно негативно изживяване, както и причинно-следствена връзка на деянието с настъпилия резултат, както и достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, което да е довело до настъпване на неимуществените вреди.

Ответникът от своя страна следва да докаже фактите, от които произтича правото му, както и възраженията си - правоизключващи, правопрекратаващи, правоотлагащи, правопогасяващи, парвоунищожаващи.

Съгласно чл. 4, § 3 от ДФЕС държавите членки са длъжни за осигурят спазването на правото на ЕС, като прогласеното там задължение за лоялно сътрудничество изисква от тях да гарантират върховенството и ефективното прилагане на правото на ЕС. В разпоредбата на чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ е предвидено, че когато вредите са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, исковите се разглеждат от съдилищата по реда на Гражданския процесуален кодекс - извън случаите по т. 1, като ответникът по делата се определя по реда на чл. 7. А съгласно разпоредбата на чл. 7 ЗОДОВ вр. чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ, ответник по исковите е държавният орган, причинил вредите.

Съдът е сезиран с искане за обезщетяване на вреди от съществено нарушение на правото на Европейския съюз по чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ, което нарушение се основава на чл. 47 от ХОПЕС във вр. с чл. 6 и чл. 13 ЕКЗПЧОС. Въпрос по същество е дали посочените действия и бездействия при осъществяване на конкретната правораздавателна дейност осъществяват или не състава на соченото нарушение.

В исквата си молба ищецът е навел твърдения, че неговите искания и сигнали изразяващи се в това, да разбере кой е авторът на сигнала /оперативната информация/ станала повод за образуване на досъдебно производство срещу него с първото процесуално действие по разследването – протокол за претърсване и изземване от 20.08.2020 г. противоречат на правото на ЕС и на националното право. Излага подробни съображения за нарушение на Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и по конкретно на чл. 2 §1; чл. 6 §1 за това, че „Държавите-членки гарантират, че заподозрените лица или обвиняемите получават информация относно престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени. Тази информация се предоставя незабавно и с подробностите, необходими, за да се гарантира справедливостта на производството и ефективното упражняване на правото на защита“. Нормата касае направените възражения от ищеца, че са нарушени правата му след като не му е предоставена информация относно автора на сигнала. Тези твърдения, съдът намира че са неоснователни. Съгласно чл. 9, ал. 1, т. 1 пр. 2 от ЗМВР основания за извършване на оперативно-издирвателна дейност са данни за извършващи се престъпления. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 5 от същия, оперативно-издирвателната дейност се извършва чрез доброволно сътрудничество с граждани. При разпита на свидетеля А. в хода на настоящото производство - старши разследващ полицай,

се установява, че е получил информацията лично на среща с анонимното лице. Съгласно чл. 13, ал. 2 от ЗМВР използването на доброволните сътрудници може да се извършва само от оперативно-издирвателните органи на МВР и се урежда с инструкция на министъра на вътрешните работи. По делото нито са наведени твърдения, нито е установено, че старши разследващия полицай не е спазил инструкция на министъра на вътрешните работи за привличане и ръководене на доброволни сътрудници с цел получаване на оперативно значима информация и данни за подготвяни или извършени престъпления по линия на дейност. Нещо повече, с отговор на началник РУ – УРИ 191000-14163/10.09.2020 г. ищецът е уведомен, че съгласно вътрешно ведомствените правила на МВР, сигналът срещу него представлява класифицирана информация по ЗЗКИ и същият не може да му бъде предоставен. По отношение на чл. 7 §2 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета „когато бъде арестувано и задържано лице на някой от етапите на наказателното производство, държавите-членки гарантират, че документите по конкретния случай, с които разполагат компетентните органи и които са съществени за ефективно обжалване съгласно националното право на законосъобразността на ареста или задържането, са предоставени на арестуваните лица или на техните адвокати“, при което съдът намира, че и тук правото на ищеца не е нарушено, тъй като по досъдебното производство няма данни ищецът да е бил арестуван или задържан.

Едновременно с това ищецът е посочил, че според него е нарушено правото на Европейския съюз с чл. 47 и чл. 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОПЕС). Съгласно чл. 47 - всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените **в настоящия член условия**, като всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван. На лицата, които не разполагат с достатъчно средства, се предоставя правна помощ, доколкото тази помощ е необходима, за да се осигури реален достъп до правосъдие и съгласно чл. 48 - всеки обвиняем се счита за невинен до установяване на вината му в съответствие със закона, на всеки обвиняем се гарантира зачитане на правото на защита.“ Съдът намира, че и по тези норми правото на защита на ищеца не е нарушено, а дори същият се е ползвал от това право с отвеждането на всички районни съдии в Районен съд – К*, намирайки, че разглеждането на делото от тях би било в нарушение на неговите права.

На следващо място съдът намира, че за отговорността за нарушаване правото на ЕС не се установяват следните елементи, посочени в решения (Frankovich and others v. Italian Stare; Brasserie du Pecheur и Faactortame; Kobler) на Съда на ЕС: 1. нарушение на правна норма, която предоставя права на частноправни субекти, 2. нарушението да е достатъчно съществено и 3. да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната вреда. Анализирайки фактическата обстановка по делото, съдът приема, че в конкретния случай от събраните по делото писмени доказателства се установява на ищеца

да са причинени вреди от действията на ответника, доколкото срещу него е било образувано наказателно производство, макар то да е било прекратено преди ищецът в настоящото производство да е бил привлечен като обвиняем, но отговорност за това ищецът би могъл да търси от ПРБ, тъй като прокурорът е държавният орган, който решава съставлява ли деянието престъпление и правилна ли е квалификацията. Прокурорът участва във вземането на решение за повдигане на обвинение и утвърждава постановлението за привличане на обвиняем. Поради това евентуално са налице предпоставките на чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на Прокуратура на РБ да репарира претърпените от ищеца неимуществени вреди, а основание за ангажиране на отговорност на ответника на посочените в исковата молба твърдения, а именно, че на ищецът не са представени данни от ответника за авторството на сигнала, въз основа на който е започнало досъдебното производство, което да нарушава посочените в исковата молба национално и законодателство на ЕС, съдът не намира, по изложените по – горе съображения.

Предвид изложеното, съдът доколкото намира за неоснователен предявения главен иск, неоснователен се явява и предявеният акцесорен иск за лихва за забава от датата на твърдения деликт.

По разноските:

Съобразно разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ, разноските следва да се възложат на ищеца, който следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100, 00 лв. съобразно Наредбата за заплащане на правната помощ, както и 15, 00 лв. депозит за призоваване на свидетел.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. Г. В. с ЕГН *****, с адрес: с. Ж*, общ. К*, махала „*“ срещу ОД на МВР – К*, гр. К*, ул. „*“ искове с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в размер на **18, 000 лева**, представляваща обезщетение за причинени му вреди заедно с дължимото обезщетение за забава от 20.08.2020г. до окончателно изплащане на сумата, **като неоснователни.**

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 5 от ГПК вр. чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ И. Г. В. с ЕГН *****, с адрес: с. Ж*, общ. К*, махала „*“ да заплати на ОД на МВР - К* гр. К*, ул. „*“ сумата в общ размер на **115, 00 лева**, представляваща сторени по делото разноски.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Окръжен съд - К*.

Съдия при Районен съд – Д*: _____